

INFORMACE PRO POZŮSTALÉ

*Je nám líto, že Vám zemřel blízký člověk.
Období, které je před Vámi, bude těžké.*

Těžký je zármutek, samota, prázdné místo i zvykání si na novou realitu bez Vašeho blízkého. Náročné je v tomto období také řešit mnoho neodkladných záležitostí, které s úmrtím souvisejí.

Zde Vám nabízíme praktické informace, jak po úmrtí blízkého člověka postupovat, co je třeba zařídit, co je důležité neopomenout. Přáli bychom si, aby pro Vás byly následující řádky drobnou pomocí na nelehkém úseku Vaší životní cesty.

Nemocnice

O úmrtí nemocného je vždy informována blízká osoba uvedená ve zdravotnické dokumentaci.

Informace o zdravotních důvodech úmrtí, bezprostřední příčině smrti a informace o případné pitvě Vám podá ošetřující lékař na oddělení, kde pacient zemřel. Zde Vám také budou předány, po prokázání se OP, **osobní věci** zemřelého, **list o prohlídce zemřelého a seznam věcí, které budou uloženy v depozitu**, protože se stávají předmětem dědického řízení. Soupis těchto věcí odešle Fakultní nemocnice na příslušný Okresní soud (OS) v místě bydliště zemřelého. Zpravidla se jedná o finanční hotovost, osobní doklady (občanský průkaz, cestovní pas, průkazka pojištěnce, řidičský průkaz, zbrojní pas atd.), předměty z barevných kovů, mobilní telefon, notebook, bankovní karty, klíče. Proti podpisu je možné nejbližším příbuzným vydat klíč od poštovní schránky. Pokud někdo z účastníků dědického řízení naléhavě potřebuje některou věc, která je uložena v nemocničním depozitu (klíče od bytu, automobilu ...), může se obrátit na příslušný OS nebo notáře a požádat o vydání věci.

Po předložení soudního rozhodnutí z dědického řízení Vám budou uložené věci vydány v depozitu FNHK v budově č. 47.

Osobní převzetí je dobré si domluvit na **tel. 495 833 155, 601 353 211**.

Zařizování pohřbu

Před objednáním pohřbu je dobré udělat si základní představu, jaké by rozloučení s Vaším blízkým mělo být. Jde především o způsob pohřbení - kremace, nebo pohřeb do země; s obřadem, nebo bez obřadu, dále místo rozloučení - smuteční místnost, církevní obřad v kostele, pohřeb z domova.

Pohřeb není jen poslední službou zemřelému, ale i rozloučením, vyjádřením úcty, děkováním za život, setkáním lidí, které měl zemřelý rád. Proto v současné době mnoho pohřebních služeb uspořádá rozloučení zcela podle Vašeho přání, na Vámi vybraném místě tak, jak by si to zesnulý přál.

Neváhejte proto Vaši představu pohřební službě sdělit.

Ve vybrané pohřební službě si telefonicky domluvte schůzku, na kterou s sebou vezměte:

- ▶ *list o prohlídce zemřelého*
- ▶ *rodný list a oddací list zemřelého (pokud je máte k dispozici)*
- ▶ *občanský průkaz objednavatele pohřbu*
- ▶ *oblečení pro zemřelého (vyberte oblečení, které měl zesnulý rád, vhodnější jsou přírodní materiály, spodní prádlo není nutné, boty se zesnulým zpravidla neoblékají)*
- ▶ *fotografii zemřelého (nejlépe v elektronické podobě) pokud chcete, aby byla součástí parte nebo byla vystavena u rakve, případně osobní předměty, které mají být uloženy v rakvi - rodinná fotografie, růženec ...*

Pohřeb byste měli objednat bez zbytečného odkladu.

S nemocnicí by se měla pohřební služba spojit do 72 hodin po úmrtí.

Pohřebné

Pohřebné činí v současnosti 5000 Kč a vznikne na něj nárok, pokud zemře nezaopatřené dítě nebo rodič nezaopatřeného dítěte. O pohřebné lze požádat na Úřadu práce (ÚP), Oddělení státní sociální podpory.

Pracovní volno

- ▶ pokud Vám zemřel (a) manžel (ka), druh, družka nebo dítě, máte nárok na 3 dny pracovního volna s náhradou mzdy, z nichž jeden den volna je určen k účasti na pohřbu
- ▶ pokud Vám zemřel rodič, prarodič, sourozenec, snacha nebo zeť, pokud zemřel rodič nebo sourozenec Vašemu manželovi (ce), máte nárok na 1 den volna k účasti na pohřbu
- ▶ nárok na 1 den volna má i objednatel pohřbu k jeho zařizování

Úmrtní list

Úmrtní list vystaví Matriční úřad v místě úmrtí do třiceti dnů. Můžete si ho vyzvednout osobně, nebo nechat zaslat poštou.

Matrika nahlásí úmrtí Vašeho blízkého do systému evidence obyvatel, Všeobecné zdravotní pojišťovně, České správě sociálního zabezpečení (ČSSZ) a příslušnému OS podle místa trvalého bydliště.

Doklady po zesnulém

Pokud máte doma doklady zesnulého, měli byste je odevzdat:

- ▶ občanský průkaz a cestovní pas na úřad obce s rozšířenou působností, Oddělení osobních dokladů
- ▶ řidičský průkaz na Dopravní odbor obce s rozšířenou působností
- ▶ kartičku zdravotní pojišťovny na pobočku příslušné pojišťovny
- ▶ zbrojní průkaz na oddělení policie; pokud máte po zemřelém doma zbraň, nahlaste to policii, bez zbrojního průkazu ji nesmíte nikam převážet
- ▶ platební karty příslušné bance

Pracovní neschopnost

Pracovní neschopnost ukončí praktický lékař na základě úmrtního listu. Toto ukončení doručte zaměstnavateli zesnulého, který Vám poté vydá evidenční list důchodového pojištění potřebný pro zajištění pozůstalostních důchodů.

Důchod

Vyplácení starobního nebo invalidního důchodu zastaví ČSSZ. Protože se důchody vyplácejí dopředu, může se stát, že budete povinni vrátit přeplatek.

Příspěvek na péči

Pokud Váš zemřelý pobíral příspěvek na péči (nebo jiné dávky), nahlaste jeho úmrtí do 8 dnů příslušnému ÚP.

Pokud měl zemřelý o příspěvek zažádáno, proběhlo již sociální šetření, ale zatím o přiznání nebylo rozhodnuto, osloví Vás ÚP, zda si přejete v řízení pokračovat. Pokud odpovíte kladně, bude následně přiznaný příspěvek vyplacen osobě, která byla v žádosti uvedena jako pečující.

Přepis změny stavu v občanském průkazu

Přepis změny stavu zajistí Oddělení osobních dokladů na příslušné obci s rozšířenou působností.

O změnu byste měli požádat do 15 dnů od obdržení úmrtního listu. Potřebovat budete svůj OP a úmrtní list manžela (ky).

Vdovský, vdovecký a sirotčí důchod

O pozůstalostní důchody můžete žádat na příslušné Okresní správě sociálního zabezpečení.

S sebou si vezměte:

- ▶ občanský průkaz
- ▶ úmrtní list
- ▶ oddací list
- ▶ důchodový výměr zemřelého (pokud nepobíral důchod, tak evidenční list důchodového pojištění, potvrzení o náhradních dobách pojištění např. studiu, evidenci na ÚP nebo vojenské službě)
- ▶ Váš důchodový výměr, pokud jste důchodce

Při žádosti o sirotčí důchod budete ještě potřebovat:

- ▶ rodné listy nezaopatřených dětí
- ▶ potvrzení o studiu u dětí starších 15 let

Převody smluv

Postupně je nutné převést nebo zrušit smlouvy, které měl zemřelý uzavřeny. U smluv na dodávku vody, elektřiny a plynu budete k převodu potřebovat:

- ▶ úmrtní list
- ▶ poslední vyúčtování služby (především evidenční čísla a aktuální stav elektroměru, vodoměru a plynoměru)
- ▶ občanský průkaz

U některých dodavatelů je možné změnu provést i elektronicky. Je dobré se informovat na internetových stránkách poskytovatele. O dodavateli vody získáte informace na obecním úřadě.

Smlouva s telefonním operátorem končí dnem úmrtí. Je třeba doložit úmrtní list.

Myslet je třeba i na poskytovatele internetových služeb a předplacené služby na internetu (hudba, hry, filmy). Pokud byla úhrada nastavena přes platební kartu, budou platby ukončeny pozastavením platnosti karty.

Účty na sociálních sítích je možné smazat, nebo tzv. zvětšit po zaslání kopie úmrtního listu na příslušném elektronickém formuláři.

Emailové adresy jsou po předchozím upozornění po půlroční nečinnosti automaticky mazány.

Převody majetku, nemovitostí, automobilů, účtů... je možné provádět až po skončení dědického řízení.

Dědictví

Příslušný soud určí notáře, který povede řízení o pozůstalosti. Notář sám písemně kontaktuje vypravitele pohřbu a informuje ho, co vše bude pro vyřízení pozůstalosti třeba učinit a jaký bude postup řízení. Předmětem první schůzky (cca 1-2 měsíce od úmrtí) je zjistit počet dědiců, provést soupis majetku a eventuálních dluhů zemřelého. Notář je povinen dědice informovat i o možnosti odmítnutí dědictví. Dědic plně odpovídá i za zůstavitelovy dluhy.

Průměrná délka dědického řízení je 6-8 měsíců.

Smrt podnikatele

Při úmrtí podnikatele je vhodné se co možná nejdříve obrátit na Živnostenský a Finanční úřad. Do tří měsíců po úmrtí je nutné podat daňové přiznání. Vzhledem k právní složitosti některých úkonů, provázanosti s dědickým řízením atd., je vhodné řešit věc s právníkem. Zpočátku se můžete obrátit na bezplatnou právní pomoc, případně na Poradnu pro lidi v tísni.

Je možné, pochopitelné a přirozené, že se cítíte zahlceni, unaveni a vyčerpání zármutkem.

*Chceme Vás proto na závěr povzbudit, abyste neváhali požádat o pomoc, v rámci rodiny, přátel či známých, nebo se s důvěrou obrátili na některou z **poraden pro pozůstalé**. Tyto poradny zpravidla zřizují domácí a lůžkové hospice. V Hradci Králové je možné se obrátit na Poradnu Domácí hospicové péče Oblastní charity Hradec Králové. (tel.: 778 441 449, 775 420 977)*

Ve svém smutku nemusíte být sami. Většina domácích hospiců organizuje různá vzpomínková setkání i svépomocné skupiny pozůstalých. Pomoc je možné hledat i na internetových stránkách.

Například:

- ▶ www.umirani.cz
- ▶ www.mojesmrt.cz
- ▶ www.pohreb.cz
- ▶ www.kekorenum.cz
- ▶ www.eshop.cestadomu.cz
(literatura k tématu umírání, smrti, truchlení)